

Son birkaç yıl içerisinde yurtdışındaki bilimsel turizm dergilerinde Türkiye'de ikamet eden turizm araştırmacılarının da makaleleri, araştırma tanıtıcı yazıları artan bir hızla yayımlanmaya başlamıştır. Bütün bunlar Türkiye'deki turizm araştırmacılarının giderek dünyayla entegrasyona daha fazla önem vermeye başlamasından kaynaklanmaktadır. Gelişmeler, Türkiye'de yakın gelecekte turizm araştırmacılarından daha güzel çalışmaların beldenmesi gerektiğine işaret etmektedir.

**NAZMI
KOZAK**

Türkiye turizm araştırmalarının neresinde?..

Ülkemizde turizmle ilgili yapılan araştırmalarının geçmişini ancak 1960'lı yılların başlarına götürebiliyoruz. Bibliyografik araştırmalar konusuna yaşamının 15 yılını vermiş olan Bülent Ağaoglu'nun Hacettepe Üniversitesi'nde yüksek lisans tezi olarak hazırladığı ve daha sonra da Turing ve Otomobil Kurumu tarafından yayınlanan "Sistematik Türkiye Turizm İşletmeciliği Bibliyografyası 1929-1994" adını taşıyan çalışmasına göre ülkemizde ilk turizm konulu tez, 1963 yılında değerli öğretim üyesi Hasan Olalı ve Nilüfer Ağat tarafından hazırlanmış. Bizce bu konudaki ilk çalışma, şimdilerde Cumhuriyet Gazetesi'nde çalışan Özgen Acar'ın 1960 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde hazırlamış olduğu bitirme tezidir.

İster 1963, isterse 1960 yılı baz alınsın tez boyutunda ülkemizde hazırlanan çalışmaların geçmişi ancak 35 yıl geriye gidebilmektedir. O günden bu yana, şu an ulaştığımız rakamlara göre turizm konulu 850 tane tez (uzmanlık, yüksek lisans, doktora, doçentlik ve profesörlük takdim tezi) hazırlanmıştır. Tahminimize göre tez tarama çalışmalarımız sonuçlandığında bu rakam 900'e ulaşacaktır. Bülent Ağaoglu'nun 1929-1984 yılları arasında kapsayacak şekilde gerçekleştirdiği çalışmasında 2683 tane turizmle ilgili her türden yayının künyesinin yer aldığı düşünülürse, yalnızca turizm tezlerinde kaydedilen sayısal gelişme daha iyi anlaşılacaktır. 1979-1994 yılları arasında kapsayan turizm makaleleri bibliyografyası hazırlama çalışmalarımızda şu ana değin 3000'ü aşan bir sayıda makaleye ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular göstermektedir ki; Türkiye'de turizm konulu makale ve tezlerdeki gelişmeler, genellikle 1980 sonrası döneme aittir. Elbetteki bununla ilgili olarak kesin bulgulara her iki konudaki tarama sonuçlarının bitirilmesiyle varılabilecektir.

Öte yandan Anatolia'nın önceki sayısında, Anatolia Dergisi'nde yayımlanan yazılarla ve bu sayısında da Türkiye'de 1979-1994 yılları arasında turizmle ilgili yayımlanmış 491 adet makalenin incelenmesi ile ilgili çalışmalar, ülkemizdeki turizm araştırmaları hakkında birtakım önemli sayılabilecek bulguları taşımaktadır. Her iki çalışmanın bulguları, Türkiye'de turizm konulu makalelerin giderek daha özgün alanlarda yazıldığını ortaya koymaktadır.

Öte yandan son birkaç yıl içerisinde yurtdışındaki bilimsel turizm dergilerinde Türkiye'de ikamet eden turizm araştırmacılarının da makaleleri, araştırma tanıtıcı yazıları artan bir hızla yayımlanmaya başlamıştır. Bütün bunlar Türkiye'deki turizm araştırmacılarının giderek dünyayla entegrasyona daha fazla önem vermeye başlamasından kaynaklanmaktadır. Gelişmeler, Türkiye'de yakın gelecekte turizm araştırmacılarından daha güzel çalışmaların beklenmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Önümüzdeki günlerde bitirmeyi hedeflediğimiz "Türkiye Turizm Konulu Makalelerde Atıf Analizi" çalışmasının da, makalelerin hazırlanması sırasında yararlanılan kaynakların dökümünü yıl, makale-dergi-tez, yerli-yabancı yayın biçiminde ortaya koyması ile, Türkiye'deki turizm araştırmalarının gelişimi ve bugünkü durumu hakkında önemli sayılabilecek bulgulara sahip olacağız.

Bitirilmesi biraz daha geniş zamana bağlı olan, ancak araştırmacılara oldukça yararlı olacağını düşündüğümüz bir çalışmadan daha söz etmek istiyoruz. Halen sürdürülen bu çalışma ile turizm araştırmacılarına hangi bilgiyi nereden ve nasıl alabileceği hakkında bir rehber oluşturmak istiyoruz. Böylelikle turizm araştırmacıları aradıkları bir derginin herhangi bir sayısını veya herhangi bir konudaki yayınları nereden bulabileceğini öğrenebileceği gibi, bu bilgi merkezinin çalışma saatleri, okuyucu hizmetleri ve bilgi merkezine ulaşımına ilgili konularda ayrıntılı bilgilere bu rehber (veya makale biçiminde de hazırlanması düşünülmektedir) yardımıyla sahip olacaktır.